

Висновки. Отже, народна іграшка – це не лише предмет гри для дошкільників. Вона може багато розповісти про історію не тільки своєї країни, а й регіону, де її виготовляють, про традиції, звичаї народу, про традиційний одяг наших предків та спосіб їх життя. Ознайомлення з українською народною іграшкою допомагає дошкільнику виявити себе у творчій справі, стимулює до самостійного, активного пошуку, впливає на його почуття, кмітливість, фантазію, естетичний смак, вчить любити і поважати рідну землю.

Список використаних джерел

1. Васильєва Н. С. Українська народна іграшка як засіб виховання дітей дошкільного віку. Дошкільний навчальний заклад. 2016. №3. С. 2–12.
2. Кільова Г. Народна іграшка як засіб виховання дітей. Рідна школа. 2018. №6. С. 59–63.
3. Найден О. Українська народна іграшка. Семантика пластичних форм. Народне мистецтво. 2004. №3–4. С. 10–11.
4. Народна іграшка – ниточка єднання з історією Батьківщини. Бібліотечка вихователя дитячого садка. 2015. №4. С. 18–25.
5. Омеляненко Н. Народна іграшка в життєдіяльності дошкільнят. Палітра педагога. 2017. №4. С. 3–10.
6. Примаченко О. Дітям про українську народну іграшку. Дитячий садок. 2009. №5. С. 35–39.

УДК 373.2.015.31:159954

Страшко В.В.

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка*
Науковий керівник – к.п.н., доц. Ковалевська Н. В.

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ЗДО

У статті розглянуто особливості впровадження технологій формування творчих здібностей дітей в умовах сучасного ЗДО. Автором висвітлено теоретико-методичні аспекти впровадження технологій у вітчизняних закладах освіти.

Ключові поняття: педагогічна технологія, творча особистість, творчі здібності, ЗДО, дитина дошкільного віку.

Постановка проблеми у загальному вигляді. В епоху глобалізації, соціально-економічних, політичних трансформацій та світових змін в галузі освіти, постає необхідність у появі неординарних, активних, творчих представників нового покоління.

Метою української системи освіти, як зазначено в державній програмі «Концепція педагогічної освіти», – є створення умов для розвитку й самореалізації кожної особистості – громадянина

України, формування покоління, здатного навчатися впродовж усього життя. Особливої актуальності в даному контексті набуває проблема формування творчої особистості.

Освітня лінія «Дитина у світі культури» Базового компоненту дошкільної освіти передбачає формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання [1, с. 6].

Аналіз останніх досліджень. Особливості розвитку творчих здібностей розглядали: Б. Ананьєв, Д. Богоявленська, Л. Виготський, Дж. Гілфорд, Ю. Гільбух, В. Дружинін, Г. Костюк, В. Моляко, О. Музика та інші. Найвідомішими дослідниками сучасних педагогічних технологій за кордоном є Дж. Керрол, Б. Блум, Д. Брунер, Г. Гейс, В. Коскареллі. Авторами сучасних вітчизняних педагогічних технологій є Л. Шульга, Л. Михайлова, Г. Патерук та інші.

Мета статті – є розкриття та аналіз сучасних технологій формування творчих здібностей, що застосовуються у роботі закладів дошкільної освіти.

Виклад основного матеріалу. Для сучасної освіти характерним є пошук нових педагогічних можливостей, що пов'язано, насамперед, з відмовою від традиційних форм, методів навчання та виховання.

Термін «педагогічні технології» уперше з'явився у працях В. Бехтерева, І. Павлова, А. Ухтомського, С. Шацького та інших. На сьогодні під поняттям «педагогічна технологія» у широкому сенсі розуміють застосування людських і технічних методів навчання з метою досягнення ефективності навчання і виховання. За твердженням М. Галагузової, педагогічні технології передбачають системний аналіз, відбір, конструювання і контроль усіх компонентів педагогічного процесу з метою досягнення кінцевого результату [2].

В. Сухомлинський стверджував, що «творчість – це не сума знань, а особлива направленість інтелекту, особливий зв'язок між інтелектуальним життям особистості і проявом її сил в активній діяльності. Я б назвав творчість самою суттю життя в морі знань і краси. Творчість – це діяльність, де розкривається духовний світ особистості, це своєрідний магніт, що притягує людину до людини» [6, с. 278].

Більшість авторів погоджується з тим, що творча особистість – це індивід, який володіє високим рівнем знань, має потяг до нового, оригінального. Для творчої особистості творча діяльність є життєвою потребою, а творчий стиль поведінки – найбільш властивий. Показником творчої особистості й найголовнішою ознакою вважають наявність творчих здібностей, що розглядаються як індивідуально-психологічні здібності людини, й відповідають вимогам творчої діяльності а також є умовою її успішного здійснення.

Становлення творчої особистості починається в дитячому віці. Набуте в дитинстві вміння знаходити оригінальне рішення за будь-яких обставин дає змогу в подальшому житті бути успішною людиною, а це в складному сьогоденні є важливою якістю. Досягти вершин творчості, отримати від цього задоволення легше через гру, що обов'язково передбачає спонтанні відкриття, перетворення, вихід за межі вже наявних знань, подолання власних кордонів.

Сучасний науковець Л. Шульга розглядає технологію формування творчих здібностей як модель організації художньо-естетичної діяльності дошкільників, що спрямована на розвиток у них емоційно-чуттєвого сприйняття оточуючого світу, формування естетичного ставлення до його об'єктів і яка забезпечує художньо-творче самовираження кожної дитини [4, с. 484].

Автор структурними компонентами технології розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях із малювання вказує модулі: концептуально-цільовий, змістовий, технологічний і результативний, реалізація яких дає змогу ефективно впливати на основні компоненти розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку: емоційно-ціннісний (здатність до емоційного переживання і відчуття краси, вираження естетичних емоцій, переживань, почуттів); образно-асоціативний (розвиток уяви і творчого мислення, вміння встановлювати різноманітні асоціативні зв'язки, вміння фантазувати, імпровізувати); діяльнісно-естетичний (застосування необхідних спеціальних якостей, умінь та навичок оволодіння засобами художньо-творчої діяльності) [4, с. 484].

Українська дослідниця Г. Патерук займалася впровадженням ігрових технологій з метою формування творчої активності дошкільників. Під час реалізації технології нею було створено умови та зони вільного експериментування з художніми матеріалами та інструментами, забезпечено розвиток художньо-творчих здібностей у продуктивних видах дитячої діяльності, виховання почуття художнього смаку й почуття гармонії, створення умов для багатоаспектної та захоплюючої творчої активності дітей у художньо-естетичному опануванні навколишнього світу; демонстрація творчих здібностей батьків під час проведення «майстер-класу» з «модульного орігамі». Запропонована технологія дозволила виявити творчі здібності і вплинути на розвиток пізнавальної

творчої активності вихованців. Через гру, експериментування, творчість відбувається ефективне пізнання дитиною навколишнього світу. Адже в грі дитина робить спроби знайти своє місце в житті [6].

Американський психолог Дж. Гауена пропонує створити дитині затишну й безпечну психологічну базу для її пошуків, до якої вона могла б повертатися, якщо буде налякана власними відкриттями. Учений закликає підтримувати схильність дитини до творчості та виявляти співчуття до невдач, уникати несхвальних оцінок її творчих ідей. Педагог повинен бути терплячим до дивних ідей, поважати допитливість, запитання та думки дитини. Треба намагатися відповідати на всі запитання, навіть якщо вони здаються абсурдними, пояснювати, що на деякі запитання не завжди можна відповісти однозначно, тому що для цього потрібен час, терплячість. Учений вважає, що дитині корисно навчитися жити в інтелектуальній напрузі [3].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже технології розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку спрямовані на розвиток у дітей дошкільного віку творчих здібностей, емоційно-чуттєвого сприйняття оточуючого світу, формування естетичного ставлення до об'єктів і забезпечує художньо-творче самовираження кожної дитини Розуміючи важливість окресленої проблеми, будемо продовжувати її дослідження, зокрема через пошук нових цікавих форм, методів, прийомів та технологій.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Нова редакція URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatocnij.pdf> (дата звернення 16.11.19)
2. Галагузова М.А. Понятийный аппарат педагогики и образования : сб. науч. тр. / отв. ред. М.А. Галагузова. Екатеринбург : Изд-во «СВ-96», 1998. Вип. 3. С. 351.
3. Костюк Г.С. Избранные психологические труды. М.: Педагогика, 1988. 301 с.
4. Михайлова Л.М., Шульга Л.М. Технологія розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях із малювання. Молодий вчений. № 10 (50). 2017. С.483-486.
5. Патерук Г.Г. Формування творчої активності дошкільників засобами ігрових технологій. Таверійський вісник освіти. 2013. №3(43). С.83-89.
7. Сухомлинський В.О. Вибрані твори: в 5 т. К.: Рад. школа, 1976. Т.1 654с.